

Vergaderjaar 2019–2020

21 501-03

Begrotingsraad

Nr. 141

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 mei 2020

Op 30 april jl. presenteerde de Europese Commissie de vierde aanvullende EU-begroting voor 2020 (Draft Amending Budget 4, DAB4). Met deze brief informeer ik uw Kamer hierover. Hiermee vervangt deze brief het BNC-fiche.

Voorstel vierde aanvullende begroting 2020

DAB4 betreft een aanvraag voor de inzet van het Solidariteitsfonds¹. Lidstaten van de Europese Unie die zijn getroffen door een natuurramp², kunnen onder bepaalde voorwaarden financiële steun aanvragen uit dit fonds. Zo moet bijvoorbeeld een drempelwaarde gehaald worden m.b.t. de geleden schade in relatie tot de welvaart in het getroffen gebied/lidstaat. De financiële steun wordt uitgekeerd in de vorm van een subsidie; de steun dient voor noodhulp en herstelwerkzaamheden.

De aanvraag voor de inzet van het Solidariteitsfonds in deze aanvullende begroting volgt op de verzoeken van Portugal, Spanje, Italië en Oostenrijk. Deze landen hebben te maken met schade als gevolg van hevige weersomstandigheden die in 2019 in deze landen hebben plaatsgevonden. In oktober 2019 werden de Azoren getroffen door orkaan Lorenzo. In september 2019 kreeg Zuidoost-Spanje te maken met hevige regenval en overstromingen. In oktober en november werden vrijwel alle regio's in Italië getroffen door noodweer wat leidde tot overstromingen en aardverschuivingen en de overstroming van Venetië. Dezelfde weersomstandigheden leidden ook tot veel schade in het zuidwesten van Oostenrijk. Bij deze weersomstandigheden zijn infrastructuur (waaronder wegen, havens, vliegvelden en communicatie-infrastructuur) en publieke en private gebouwen (scholen, ziekenhuizen, huizen, fabrieken etc.) beschadigd en is landbouwgrond verloren gegaan.

¹ Verordening (EG) 2012/2002 tot oprichting van het Solidariteitsfonds van de Europese Unie.

² Verordening (EU) 2020/461, waarmee de reikwijdte van het EUSF wordt verbreed naar noodsituaties in de volksgezondheid, is op 30 maart in werking getreden.

De Commissie stelt voor om financiële steun te verlenen via het Solidariteitsfonds voor een totaal van 278,9 miljoen euro (in zowel vastleggingen als betalingen). Portugal ontvangt 8,2 miljoen euro, Spanje 56,7 miljoen euro, Italië 211,7 miljoen euro en Oostenrijk 2,3 miljoen euro. De middelen worden o.a. ingezet voor herstel van de infrastructuur en installaties op het gebied van energie, telecommunicatie, gezondheid en onderwijs, tijdelijke huisvesting en de financiering van reddingsdiensten en het opruimen van de getroffen gebieden, inclusief natuurgebieden. De beschikbare middelen uit het Solidariteitsfonds bedragen in 2020 circa 1,15 miljard euro. Na goedkeuring van DAB4 bedraagt het resterende bedrag tot oktober 2020 circa 722,1 miljoen euro. Na oktober resteert nog eens circa 150 miljoen euro.³

Appreciatie en budgettaire gevolgen

Nederland steunt het Solidariteitsfonds als instrument voor het verlenen van steun aan lidstaten bij natuurrampen. Nederland steunt tevens deze aanvraag en aanvullende begroting. De vierde aanvullende begroting heeft geen gevolgen voor de raming van de Nederlandse afdrachten. In de raming van de Nederlandse afdrachten wordt namelijk uitgegaan van een betalingenniveau in de EU-begroting dat hoger is dan het betalingenniveau in het in november 2019 overeengekomen akkoord over de EU-begroting 2020, zoals toegelicht in de begroting van Buitenlandse Zaken, bij Art. 3.1. Zoals aan uw Kamer gemeld in de Voorjaarsnota en de Kamerbrief over DAB3, zal de ruimte tussen de Nederlandse raming voor de afdrachten aan de EU en het betalingenplafond in 2020 naar verwachting alsnog (grotendeels) benut worden als gevolg van verdere nog te nemen crisismaatregelen in het kader van COVID-19 in 2020. Op het moment dat er meer concrete informatie beschikbaar komt over de te verwachten tegenvaller bij de EU-afdrachten door deze verdere maatregelen wordt uw Kamer hierover geïnformeerd en zal dit in de raming worden verwerkt. Het kabinet is voornemens in te stemmen met de vierde aanvullende begroting voor 2020 en zet in op spoedige aanneming door de Raad en het Europees Parlement. Tabel 1 geeft een overzicht van de aanvullende begrotingen voor 2020 die op dit moment zijn gepubliceerd en waarover uw Kamer is geïnformeerd.

Tabel 1: Overzicht van aanvullende begrotingen in 2020 (miljoen euro)

Omschrijving	Vastlegging	Betaling	Inkomsten
DAB1 – Migratie & corona	567	77	–
DAB2 – Emergency Support Instrument ¹	3.000	1.530	–
DAB3 – Surplus	–	–	3.218
DAB4 – EUSF	279	279	–

¹ Uw Kamer is hierover geïnformeerd als onderdeel van Kamerstuk 22 112, nr. 2856.

De Minister van Financiën,
W.B. Hoekstra

³ De verordening over het EUSF schrijft voor dat 25% van het beschikbare jaarlijkse budget moet worden aangehouden voor eventuele aanvragen in de maanden oktober tot en met december.